

DRET I POLÍTIQUES AMBIENTALS A CATALUNYA

(PRIMER SEMESTRE 2021)

MARIA INÉS GIL CASIÓN

Professora associada de Dret Administratiu

Universitat Rovira i Virgili

Sumari: 1. Introducció 2. La Llei 8/2020, de 30 de juliol, de protecció i ordenació del litoral 3. La Llei 7/2020, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya 4. La Llei 6/2020, de 18 de juny, de protecció, conservació i posada en valor de les oliveres i oliverars monumentals 5. El Decret llei 33/2020, de 30 de setembre, de mesures urgents en l'àmbit de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica 6. El Decret 73/2020, de 21 de juliol, de creació del Banc de Llavors de la Generalitat de Catalunya 7. El Decret 65/2020, de 30 de juny, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 18/2015, de 29 de juliol, de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries 8. Iniciatives legislatives, projectes de llei, proposicions de llei i proposicions d'iniciativa legislativa popular, actualment en tràmit al Parlament de Catalunya 9. Turisme sostenible: Catalunya aprova el Decret 75/2020, de 4 d'agost, de turisme de Catalunya 10. Altres normes i actuacions d'interès en matèria ambiental

1. Introducció

La crònica d'aquest primer semestre del 2021 sobre l'activitat normativa de la Comunitat Autònoma de Catalunya comença a ser molt diferent de les anteriors, en el sentit que, tot i el marc de la crisi sanitària en la qual continuem instal·lats, les regulacions de caràcter general que s'han aprovat en aquest període són diverses. Un nombre important de normes que es trobaven tramitació, una vegada s'ha pogut reprendre el còmput dels terminis administratius suspesos

després de la declaració de l'estat d'alarma mitjançant el Reial decret 463/2020, de 14 de març, han anat sortint a la llum.

Per tant, podem dir que en el període que analitzem (del 30 d'abril de 2020 al 30 d'abril de 2021), pel que fa a la funció legislativa, s'ha restablert una certa normalitat. Si en les cròniques precedents parlàvem d'escassetat de producció normativa com a conseqüència, primer de l'excepcionalitat política, i després del marc sanitari, podem afirmar a hores d'ara que la "sequera normativa" des del punt de vista ambiental s'ha pal·liat. Han estat tres lleis ordinàries i dos decrets llei els que s'han incorporat al cos legal de la matèria ambiental aquest primer semestre de 2021.

A més, a l'efecte que ens interessa, el semestre que és objecte d'aquesta crònica també arriba a l'acció de govern de l'executiu, que ha aprovat diverses disposicions amb rang reglamentari d'incidència directa des del punt de vista ambiental.

També cal tenir en compte que es continuen implementant diversos instruments de foment dirigits a administracions públiques i particulars per dur a terme actuacions lligades a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible, tot i que les conseqüències de la crisi sanitària derivada ara en crisi també econòmica, ha provocat que les subvencions i ajuts es focalitzin en el foment de l'activitat econòmica i la promoció de l'ocupació, deixant de banda, de moment, la preocupació ambiental.

2. La Llei 8/2020, de 30 de juliol, de protecció i ordenació del litoral

Al DOGC número 8192 de 3 d'agost de 2020 es publica la Llei 8/2020, de 30 de juliol, de protecció i ordenació del litoral, que té com a finalitat desplegar la competència exclusiva de l'Administració de la Generalitat en matèria d'ordenació del litoral, mitjançant l'articulació d'un model de gestió integrada de l'espai costaner català, amb l'Administració de la Generalitat com a administració

de referència i un protagonisme més gran dels ajuntaments, que permeti abordar l'alta vulnerabilitat d'aquest espai amb un tractament individual de cada platja o tram costaner que n'asseguri les funcions ambientals i n'estableixi les mesures de protecció.

Si ens atenim a l'estructura de la Llei, veiem que es divideix en vuit títols, deu disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una de derogatòria i dues disposicions finals.

El títol I estableix l'objecte, l'àmbit d'aplicació i les finalitats de la Llei, mitjançant les quals es transposen a l'ordenament català els objectius del protocol relatiu a la gestió integrada de les zones costaneres de la Mediterrània.

El títol II regula els instruments d'ordenació i gestió del litoral, articulats mitjançant el Pla de Protecció i Ordenació del Litoral i els plans d'ús del litoral i de les platges. La Llei defineix el Pla de Protecció i Ordenació del Litoral com l'instrument bàsic d'ordenació i gestió integrada de l'àmbit terrestre i marí del litoral català, i estableix els plans d'ús del litoral i de les platges com un instrument per ordenar, en l'àmbit municipal, els serveis de temporada i determinades activitats que es planifiquin al llarg de l'any en el domini públic maritimoterrestre i en els terrenys de titularitat pública que inclogui situats a la seva zona de servitud de protecció.

Els instruments de planificació per dur a terme l'ordenació i la gestió del litoral són el Pla de Protecció i Ordenació del Litoral i els plans d'ús del litoral i de les platges. La nova llei detalla les directrius que han seguir la formulació dels mateixos plans i la seva tramitació i aprovació.

Pel que fa al Pla de Protecció i Ordenació del Litoral, cal destacar que ha de permetre classificar i categoritzar els trams de platges i determinar-ne els límits de la capacitat de càrrega, definir-ne els límits màxims d'ocupació, i establir normes, directrius o recomanacions per a l'ús d'aquests espais pel que fa a la

seguretat. Aquestes mesures han de garantir una millor classificació i regulació de la diversitat de platges i superar un marc legal que únicament distingeix platges urbanes i platges naturals, però que, en canvi, admet la compatibilitat d'usos en totes. El Pla també preveu incorporar mesures d'adaptació de la costa a l'efecte del canvi climàtic.

Gràcies a la seva naturalesa jurídica com a pla director urbanístic, el Pla garanteix l'efectivitat de les seves prescripcions gràcies a l'executivitat immediata de les seves determinacions en les diverses escales de planejament. Aquestes previsions també s'estenen als terrenys adjacents al domini públic maritimoterrestre, i, en aquest sentit, el Pla ha de garantir la preservació i la recuperació dels paisatges costaners amb la regulació de les façanes costaneres i la preservació d'unitats visuals i punts d'interès territorial. Aquesta nova planificació, juntament amb els plans d'ús del litoral i de les platges, ha de garantir, per primera vegada, una planificació integral del conjunt del litoral català, dels seus usos i ocupacions, i superar la limitació física i temporal de la regulació vigent en el moment que s'aprovi aquesta llei, que només té en compte les platges durant els mesos de temporada.

El títol III regula el règim d'intervenció administrativa a les zones de servitud. Cal destacar l'establiment d'un règim de declaració responsable als ajuntaments per a determinades obres i usos que no impliquin l'increment de la superfície ocupada ni de la volumetria existent, ni un canvi de l'ús autoritzat, mesura que simplifica molt la tramitació administrativa dels expedients d'obres i usos, alhora que en garanteix l'adequació a la normativa urbanística i costanera.

El títol IV té per objecte establir el règim d'utilització del domini públic maritimoterrestre. En el primer capítol s'estableixen els criteris de classificació dels trams de platges i el règim d'ocupació, que el Pla de Protecció i Ordenació del Litoral ha d'acabar de determinar, i garantir, en qualsevol cas, la definició d'una categoria de trams de platges d'especial protecció incompatibles amb la

presència d'instal·lacions i serveis, que permeti protegir els trams de platges amb més valor ambiental.

El capítol segon en regula les autoritzacions, i, entre les novetats, destaca el fet que els ajuntaments passen a ser competents per atorgar les autoritzacions que hagin previst els plans d'ús del litoral i de les platges i que s'estenen més enllà del període de la temporada. La descentralització d'aquestes autoritzacions permet apropar la ciutadania a la presa de decisions i suposa reduir terminis per atorgar-les.

El Pla de Protecció i Ordenació de Litoral ha d'establir els criteris per atorgar autoritzacions i concessions, i ha de determinar, així mateix, els criteris de gradació dels terminis màxims d'atorgament i la pròrroga de concessions. La definició d'aquests criteris millora la transparència administrativa i la seguretat jurídica dels diversos operadors.

El títol V regula el règim economicofinancer del domini públic maritimoterrestre. Com a aspecte més rellevant, es preveu la creació d'un nou cànon a favor de l'Administració de la Generalitat per a l'explotació d'activitats que requereixin concessió. Els ingressos derivats de la liquidació d'aquest cànon es destinen a la millora, conservació, recuperació i restauració del domini públic maritimoterrestre del litoral de Catalunya.

El títol VI té per objecte articular els instruments de participació pública de la Llei. Pel que fa a aquests instruments, destaca la creació del Consell Rector del Pla de Protecció i Ordenació del Litoral i els consells rectors dels plans d'ús de litoral i de les platges, que, en el marc dels plans i els instruments que estableix aquesta llei, exerceixen les funcions de participació, consulta i tutela de la gestió, vetllant perquè es compleixi la normativa reguladora. Els consells tenen representants de les administracions públiques competents i d'associacions i organitzacions representatives d'interessos econòmics i socials per afavorir les sinergies entre la iniciativa pública i privada.

El títol VII estableix el nou marc competencial entre la Generalitat i els ajuntaments, concreta els òrgans competents pel que fa a la protecció de la legalitat i crea la Comissió d'Ordenació del Litoral, que depèn de l'Administració de la Generalitat, amb funcions de caràcter resolutiu, consultiu i informatiu i, a instàncies dels ajuntaments, amb funcions interpretatives. En destaca el fet que, per primera vegada, una norma única ordena les competències de la Generalitat en l'àmbit de l'ordenació del litoral, entre les quals l'aprovació de les normes i instruccions en matèria de protecció civil sobre salvament i seguretat de les vides humanes i la supervisió del seu compliment, amb la voluntat de garantir que es compleixin uns mateixos estàndards de seguretat en tot el litoral català.

En relació amb els ajuntaments, les noves competències els permeten atorgar diverses autoritzacions en domini públic quan s'hagin previst en el pla d'ús del litoral i de les platges corresponent, així com la intervenció administrativa de determinades obres que s'hagin de dur a terme en les zones de servitud de protecció i de trànsit que fins ara eren competència de l'Administració de la Generalitat. Tot això simplifica els procediments i apropa novament la decisió als ciutadans.

Finalment, el títol VIII regula la inspecció del litoral i les facultats i funcions dels agents que la duen a terme, i atorga la condició d'autoritat al personal al servei de les entitats públiques a què s'encomanin aquestes funcions.

Aquesta regulació es completa amb les disposicions que conté la part final de la Llei. Les deu disposicions addicionals estableixen el termini per a la redacció del Pla de Protecció i Ordenació del Litoral; la participació de determinades administracions de règim especial en l'elaboració dels plans d'ordenació; la col·laboració interadministrativa necessària per aplicar els instruments d'ordenació en l'espai marítim; la paritat en la composició dels òrgans derivats de l'aplicació d'aquesta llei, d'acord amb el que estableix la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes; la finestreta única empresarial en

les sol·licituds d'autoritzacions o concessions i en les declaracions responsables; especificacions relatives al compliment de la normativa en matèria de pesca i acció marítimes en les concessions i els instruments d'ordenació de l'espai marítim; el foment de la nàutica esportiva i popular en l'ordenació del litoral; la creació del Conservatori del Litoral de Catalunya, i la previsió de l'aplicació de mesures excepcionals en situacions de força major.

Les cinc disposicions transitòries regulen el període entre l'entrada en vigor de la Llei i la dels instruments de planificació que estableix; el procediment aplicable en els expedients en tràmit, els supòsits d'aplicació del cànon d'explotació d'activitats en els expedients en tràmit i en les concessions atorgades, i els òrgans competents mentre no es constitueixi la Comissió d'Ordenació del Litoral.

Finalment, a més de la disposició derogatòria, la Llei conté dues disposicions finals, relatives al desplegament reglamentari i l'entrada en vigor, que estableix al cap d'un mes d'haver-se publicat al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, és a dir, el 3 de setembre de 2020.

Les disposicions transitòries s'ocupen de la zona d'influència del domini públic maritimoterrestre i classificació de les platges, dels seus usos i serveis de temporada, dels procediments iniciats abans de l'entrada en vigor de la norma, de l'aplicació del cànon per explotació de l'activitat i dels òrgans competents.

3. La Llei 7/2020, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya

Al DOGC número 8171 de 7 de juliol de 2020, es publica la Llei 7/2020, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya.

El preàmbul de la norma n'aclareix les intencions afirmant que el marc internacional estableix metes i obligacions concretes per als governs pel que fa a la conservació i ús sostenible del medi natural i de la biodiversitat. En l'àmbit mundial, les Nacions Unides van promoure el Conveni sobre la diversitat

biològica durant la Cimera de la Terra de 1992, i els documents —plans, protocols i decisions— que el despleguen són diversos, entre els quals, el Pla Estratègic de la Diversitat Biològica 2011-2020, aprovat el 2010, que estableix els objectius d'Aichi, i el Pla d'Acció dels Governos Subnacionals, Ciutats i altres Autoritats Locals 2011-2020, aprovat el 2010, que insta els governs a coordinar-se, en tots els nivells, de l'estatal al local, per ser efectius en la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica. També l'Agenda global de desenvolupament sostenible 2030, aprovada el 2015, inclou objectius rellevants en l'àmbit de la biodiversitat, vinculant explícitament per primera vegada el desenvolupament sostenible a la conservació del patrimoni natural. A Europa, la Unió Europea promou l'Estratègia sobre Biodiversitat fins al 2020, aprovada el 2011 —i ha previst una nova estratègia fins al 2030—, adoptant el Conveni sobre la diversitat biològica i vinculant el desplegament de la Xarxa Natura 2000 a la consecució de sis objectius bàsics de conservació. L'Estratègia europea insta la Comissió Europea, el Parlament Europeu i els estats membres a adoptar mesures per aturar la pèrdua de biodiversitat.

Així mateix, Catalunya ha establert la seva pròpia Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat 2030, aprovada per l'Acord GOV/54/2018, de 17 de juliol, que estableix com a línia d'actuació prioritària número 64 la creació de l'Agència del Patrimoni Natural i la Biodiversitat. Hi ha, també, una demanda social creixent de protecció i de gestió del patrimoni natural de Catalunya, una exigència de qualitat de l'entorn natural i una percepció ciutadana, que ha crescut en els últims anys, d'acord amb l'enquesta semestral sobre medi ambient i ciutadania que promou el Departament de Territori i Sostenibilitat, del fet que els esforços que destina el Govern a la conservació de patrimoni natural són manifestament insuficients. Aquesta demanda té, també, un component econòmic significatiu en la mesura que el patrimoni natural té una importància estratègica per a alguns sectors d'activitat, com el turisme, i per al desenvolupament local d'una part molt important del territori català.

Catalunya acull 741 hàbitats diferents. Pel que fa a responsabilitat internacional, cal recordar que 94 hàbitats i 57 espècies presents a Catalunya són d'interès comunitari, i 83 espècies d'aus s'han inclòs en l'annex I de la directiva relativa a les aus. Amb relació a la superfície, el territori català és enormement ric pel que fa a biodiversitat, amb més de quatre-centes espècies d'animals vertebrats, més de deu mil espècies d'animals invertebrats i més de quatre mil plantes vasculares. En concret, Catalunya té dotze vegades més hàbitats d'interès comunitari per unitat de superfície que el conjunt de l'Estat espanyol, sis vegades més que Itàlia, tres vegades més que Portugal, tretze vegades més que França, catorze més que Suècia o Gran Bretanya i quinze més que Alemanya. El patrimoni natural és, en conseqüència, un tret distintiu de Catalunya i un actiu estratègic que s'ha de protegir i gestionar adequadament.

El 32% del territori català és protegit pel Pla d'Espais d'Interès Natural, el qual inclou els espais de la Xarxa Natura 2000 i els espais naturals de protecció especial, com els parcs naturals. Els ecosistemes d'aquests territoris, i els processos i espècies que els conformen, no són unitats aïllades, sinó connectades per la matriu del territori, i constitueixen globalment la xarxa anomenada infraestructura verda.

En conjunt, és una superfície important que s'ha de planificar, ordenar i gestionar adequadament, amb la col·laboració dels propietaris i de les polítiques sectorials que incideixen en el territori. Tot i la recuperació d'alguns ecosistemes, entre els quals alguns de forestals i arbustius, que es troben en expansió, els indicadors sobre l'estat de la biodiversitat i el patrimoni natural demostren que Catalunya continua perdent biodiversitat. El càlcul per a Catalunya de l'índex Planeta Viu, un indicador sobre l'estat de la biodiversitat mundial adoptat pel Conveni sobre la diversitat biològica i els objectius d'Aichi, basat en el seguiment de les tendències poblacionals d'espècies de vertebrats terrestres, d'aigua dolça i marins, evidencia una tendència regressiva greu, amb una disminució del 22% de les poblacions de 258 espècies de vertebrats i invertebrats per al període 2002-2016. Catalunya té una xarxa significativa de centres i grups de recerca

especialitzats en l'estudi de diferents branques del patrimoni natural i en la seva conservació i gestió, que s'ha de coordinar, reforçar i vincular més i millor amb la presa de decisions i la gestió diària. Les dades aportades per aquests grups de recerca de Catalunya reflecteixen que les pèrdues de biodiversitat més significatives s'estan duent a terme en els hàbitats agraris, d'aigua dolça i litorals, com a conseqüència directa de l'activitat humana. La pèrdua de biodiversitat i la degradació del patrimoni natural posen en risc la provisió de serveis ecosistèmics, que són bàsics per a la salut i el benestar de la societat, com la pol·linització, la fixació de carboni, l'amortiment d'inundacions, la purificació de l'aigua o la protecció dels recursos pesquers. Només des de la perspectiva econòmica, el cost d'oportunitat per incomplir l'objectiu de la Unió Europea d'aturar la pèrdua de la biodiversitat per al 2020 es calcula en 50.000 milions d'euros anuals.

En definitiva, Catalunya té un patrimoni natural excepcional en el context europeu i, per tant, una gran responsabilitat —també legal— de protecció i gestió. Els diversos indicadors en matèria de biodiversitat evidencien el deteriorament de la situació i una tendència general negativa. La superfície protegida i que s'ha d'atendre representa el 32% del territori català. Els reptes de planificació, ordenació i gestió són ingents i, pel que fa als dos últims, la major part encara s'han d'abordar.

La protecció de la natura no és una política accessòria, perquè afecta una part molt important del territori, del seu desenvolupament econòmic i del benestar de la societat, raó per la qual s'ha d'entendre com una oportunitat i un factor de desenvolupament i de qualitat de país, i en cap cas com una càrrega. La complexitat de la gestió del medi natural i la biodiversitat, donada la dinàmica variable dels sistemes naturals, exigeix altes capacitats de coordinació i execució, especialment en un context de canvi global. El fet que la política de patrimoni natural a Catalunya hagi estat històricament infrafinançada i hagi tingut una capacitat d'actuació insuficient, a diferència de la governança establerta en altres àmbits de les polítiques ambientals, com el de l'aigua o els residus, al

costat de la insuficiència de les estructures administratives clàssiques, justifica plenament la necessitat de crear una agència de la natura de Catalunya.

Aquest no és un plantejament singular ni excepcional, atès que aquesta solució s'ha donat en molts països de l'entorn de Catalunya. De fet, tots els països que han promogut, des de fa dècades, una política forta i activa en l'àmbit del patrimoni natural han creat estructures de governança dotades de plena autonomia i capacitat d'actuar. El cas més recent és el de França, país que va posar en marxa la seva agència per a la biodiversitat el 2017.

La gestió del medi natural és molt complexa, particularment en un territori secularment humanitzat i densament poblat com Catalunya. Les polítiques que tenen per objectiu la conservació del patrimoni natural —concepte que va des de la preservació i la protecció fins a la restauració o l'ús sostenible— tenen un component transversal evident, ja que mantenen una estreta relació amb les polítiques d'ordenació del territori, les agràries i ramaderes, les cinegètiques i pesqueres, les turístiques, les d'infraestructures, les energètiques i les fiscals, entre d'altres.

La gestió del medi natural, per ser efectiva, ha de combinar l'aplicació de coneixements científics amb l'ús d'instruments i tecnologies propis del món de l'enginyeria, la sociologia, l'economia, l'urbanisme, l'educació o la comunicació, de manera que, d'una banda, ha de resoldre la transferència de coneixement de la investigació a la gestió i, de l'altra, s'ha de dotar d'una organització pluridisciplinària i interdisciplinària. Aquesta realitat casa malament amb la rigidesa de places adjudicades a cossos tècnics de l'Administració tradicional de la Generalitat.

La dinàmica variable dels sistemes naturals i de la biodiversitat exigeixen un alt grau de capacitat d'actuació, fins i tot per fer front a emergències eventuais, com les invasions biològiques, l'adaptació al canvi climàtic o determinades amenaces a elements patrimonials de primer ordre. L'Administració pública ha de ser àgil a

l'hora d'actuar, perquè d'això en pot dependre l'èxit dels objectius últims de les polítiques de conservació. La gestió de tots els serveis i infraestructures de què s'ha dotat Catalunya al llarg de tres dècades, com ara els centres d'informació, documentació i interpretació dels parcs naturals i altres estructures d'ordenació de l'ús públic, els centres de recuperació de fauna salvatge, la cria en captivitat d'espècies amenaçades, el compliment de la normativa comunitària en els espais de la Xarxa Natura 2000 i el desplegament de tota mena d'accions de gestió de les espècies, els hàbitats, el patrimoni geològic i els espais naturals protegits, exigeix altes capacitats de coordinació i execució en un context de canvi global.

Des d'un punt de vista operatiu, durant més de vint anys d'experiència des de la creació de el Departament de Medi Ambient, s'ha posat de manifest la insuficiència de les estructures administratives clàssiques per abordar amb eficàcia i eficiència els aspectes indicats. La conservació del patrimoni natural no es troba en mans únicament de la Generalitat. En sintonia amb les noves formes de participació ciutadana en els assumptes col·lectius i amb les noves tendències en la governança de les polítiques públiques, avui les diputacions i altres ens locals, els consorcis mixtos entre la Generalitat i els ens locals, les entitats de custòdia del territori i altres entitats del tercer sector ambiental, els propietaris, les fundacions, les empreses de serveis i les consultores, els centres acadèmics i de recerca, i les diverses formes de voluntariat ciutadà formen un ecosistema organitzatiu ric i complex, impossible d'encaixar amb les estructures envellides encara vigents.

En l'esfera econòmica, la creació de l'Agència de la Natura de Catalunya ha de generar un impacte positiu. D'una banda, ha de permetre un millor finançament de les polítiques de medi natural i l'obertura cap a noves fonts de finançament més enllà de les estrictament pressupostàries. De l'altra, ha de millorar l'agilitat, eficiència i eficàcia en la gestió pressupostària.

Finalment, és important recordar que, en els últims vint-i-cinc anys, l'administració encarregada de planificar i gestionar el patrimoni natural no ha gaudit de la integritat i la continuïtat necessàries per poder definir i executar una política sòlida i estructural. En diverses ocasions s'han dividit equips i repartit funcions entre departaments, s'han ajuntat de nou i amb diferents combinacions, han canviat de departament i d'orientació, se n'ha prioritzat i desprioritzat l'actuació. Aquest anar i venir permanent ha consumit moltes energies, ha impedit posar fonaments sòlids, ha deixat moltes línies de treball inconcluses i ha causat una gran pèrdua de coneixement i experiència.

La creació de l'Agència de la Natura de Catalunya ha de permetre aprofitar les nombroses oportunitats ambientals, econòmiques i socials derivades de la conservació de la natura. Per donar resposta a les necessitats que s'han esmentat, és necessària i pot ser molt útil la creació d'un organisme estable i amb un cert grau d'independència i capacitat d'actuació que pugui optimitzar els recursos disponibles i augmentar l'eficàcia de l'Administració; un organisme orientat a l'acció, que resolgui la insuficiència de les estructures administratives clàssiques, tal com ja ha succeït en molts països de referència en l'àmbit de les polítiques ambientals.

La creació i les funcions de l'Agència de la Natura de Catalunya s'emmarquen en les competències que l'article 144 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atorga a la Generalitat.

4. La Llei 6/2020, de 18 de juny, de protecció, conservació i posada en valor de les oliveres i oliverars monumentals

La protecció d'arbres i arbredes singulars a Catalunya es basa en tres decrets que regulen la protecció dels arbres i arbredes d'interès local, els arbres i arbredes d'interès comarcal i els arbres i arbredes monumentals. Els tres decrets

tenen com a base legal els articles 9 i 10 de la Llei 12/85, de 13 de juny, d'espais naturals.

Al DOGC número 8160 de 23 de juny de 2020, es publica la Llei 6/2020, de 18 de juny, de protecció, conservació i posada en valor de les oliveres i oliverars monumentals. Una nova llei orientada a protegir les oliveres i oliverars de dimensions excepcionals situats sobretot en cultius i el seu entorn. La Llei va entrar en vigor el 24 de juny de 2020.

L'olivera, arbre mil·lenari de la saviesa i de la pau, és font de riquesa i aliment des de fa mil·lennis. La història de l'olivera té les arrels en l'origen mateix de l'agricultura, en les primeres civilitzacions de la Mediterrània. Tots els pobles que han ocupat la Mediterrània han contribuït al desenvolupament d'un model d'agricultura caracteritzat per la seva adaptació al territori i al clima, que es reconeix com l'agricultura mediterrània.

Aquesta agricultura té un dels seus exponents en el cultiu de l'olivera per a la producció d'oli, que és i ha estat un producte d'ús habitual en la dieta d'aquestes zones i una mercaderia principal en els intercanvis comercials de totes les èpoques. A Catalunya, l'ús de l'oli ha format part de la cultura de país des de temps immemorials. No es concep cap taula ni cuina sense un oli generós. A més, per les seves característiques ambientals i històriques, les plantacions d'oliveres han format part dels cultius i del paisatge dels pobles catalans.

Tots aquests fets han facilitat que, en el medi natural, agrícola però també urbà hi hagi oliveres i oliverars monumentals. Aquesta riquesa paisatgística constitueix un patrimoni ambiental, agrari, cultural, social, històric i econòmic que és també patrimoni de Catalunya. Per tant, la seva protecció i conservació tenen un interès públic evident. Les oliveres monumentals que responen a aquestes característiques són deutores de l'esforç humà en la cura i manteniment. Són monuments vius en desenvolupament i producció. Molts d'aquests espais avui estan en perill per diverses causes. Malauradament, en les últimes dècades els

paisatges i els espais agraris catalans han patit processos de degradació i banalització, com reconeix la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge.

A fi d'aturar i evitar la degradació i desaparició d'aquest patrimoni, s'han d'establir mecanismes i instruments de planificació que assegurin la gestió adequada de les oliveres monumentals i la seva permanència en el lloc que els ha vist arrelar, i se n'han de prohibir explícitament l'extracció i comercialització.

El 2010 la Generalitat va aprovar el Catàleg del paisatge de les Terres de l'Ebre. El capítol 13 ("Paisatges d'atenció especial") conté un apartat dedicat al "Paisatge d'especial atenció de les oliveres", en el qual es parla d'algunes oliveres singulars i monumentals. En concret, la primera de les accions que es proposa (acció 1.1.1) és impulsar ajuts fiscals i subvencions de l'Administració als propietaris i pagesos que amb la seva activitat agrícola assegurin la pervivència del paisatge de l'olivera. Aquesta llei no pretén regular de manera omnicomprendiva tots els elements que influeixen en la producció i la transformació del paisatge. Les legislacions sectorials han de regular l'impacte paisatgístic de les actuacions urbanístiques i de les productives.

L'objecte d'aquesta llei és protegir en el seu medi actual les oliveres i els oliverars monumentals. Les oliveres monumentals són propietat tant de propietaris privats com de propietaris públics i la llei ha de reconèixer-los el paper que han tingut en la seva preservació, però també el que han de tenir en la seva gestió futura.

Aquesta llei s'estructura en quatre articles, agrupats en cinc capítols, dues disposicions addicionals i tres disposicions finals. El capítol I estableix l'objecte de la llei i les definicions.

El capítol II crea la Comissió Tècnica per a la Protecció de les Oliveres i Oliverars Monumentals. També estableix l'elaboració del Catàleg d'oliveres i oliverars

monumentals i el seu sistema de protecció, que depèn dels departaments de la Generalitat competents en aquesta matèria.

El capítol III regula les accions de promoció i difusió de les oliveres i oliverars monumentals.

El capítol IV regula les prohibicions, les exempcions i el règim sancionador que comporta l'incompliment de les obligacions establertes per aquesta llei. Així mateix, regula les actuacions de millora de la terra i el cos competent per exercir les funcions de control i vigilància.

Finalment, el capítol V regula el finançament per garantir la protecció de les oliveres i oliverars monumentals. Les disposicions addicionals es refereixen a l'establiment de reduccions en l'impost de successions i donacions, i al barem d'ajuts per al finançament de la protecció i gestió de les oliveres monumentals. D'altra banda, les disposicions finals estableixen el desplegament reglamentari, l'habilitació pressupostària i l'entrada en vigor.

5. El Decret llei 33/2020, de 30 de setembre, de mesures urgents en l'àmbit de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica i de l'impost sobre les estades en establiments turístics, i en l'àmbit pressupostari i administratiu

Al DOGC número 8238 d'1 d'octubre de 2020, es publica el Decret llei 33/2020, de 30 de setembre, de mesures urgents en l'àmbit de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica i de l'impost sobre les estades en establiments turístics, i en l'àmbit pressupostari i administratiu.

Pel que fa l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica, l'article 1 disposa l'aplicació de la tarifa més baixa prevista inicialment per al 2019, i l'article 2, d'una banda, estableix la regla de càlcul de

la base imposable per als vehicles de les categories L3e, L4, L5e i L7e (motocicletes) que no disposen de dades d'emissió oficial, i, d'altra banda, aprova una bonificació de la quota per als vehicles que tinguin reconeguda la qualificació de clàssic. Finalment, la disposició addicional primera estableix l'exigibilitat del tribut per a tots els vehicles subjectes a l'impost a partir del 31 de desembre del 2020.

6. El Decret 73/2020, de 21 de juliol, de creació del Banc de Llavors de la Generalitat de Catalunya

Els bancs de llavors són col·leccions de material vegetal viu. El seu objectiu és contribuir a la preservació del patrimoni genètic per mitjà de la conservació d'espècies, varietats, ecotips vegetals autòctons, així com de la informació associada de les entrades conservades per al seu aprofitament actual i futur. Segons la FAO, "els bancs de germoplasma tenen un paper fonamental en la conservació, la disponibilitat i l'ús d'una àmplia diversitat fitogenètica per a la millora dels cultius, i amb això la seguretat alimentària i nutricional. Són un pont entre el passat i el futur, assegurant la disponibilitat contínua dels recursos fitogenètics per a la investigació, la reproducció i la millora del subministrament de llavors per a un sistema agrícola sostenible i resilient".

Al DOGC número 8184 de 23 de juliol de 2020, es publica el Decret 73/2020, de 21 de juliol, de creació del Banc de Llavors de la Generalitat de Catalunya, que va entrar en vigor el 24 de juliol de 2020.

La motivació del decret s'expressa en el preàmbul dient que la conservació de la biodiversitat constitueix un objectiu clau per a Catalunya. Com que aquesta biodiversitat és elevada, i resulta més una font important de recursos fitogenètics que cal conservar perquè està en perill de desaparició, cal que s'adoptin les mesures oportunes per garantir-ne la conservació.

Correspon al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, en l'àmbit de les seves competències i per mitjà dels seus òrgans, la funció de promoure la recuperació i la conservació de la biodiversitat cultivada i els recursos fitogenètics, el seu ús, la divulgació i la comercialització de les varietats locals de Catalunya i/o de totes les que representin un interès especial o un patrimoni genètic.

Mitjançant el Decret 131/2012, de 23 d'octubre, pel qual es regula el Registre oficial d'empreses proveïdores de material vegetal i s'estableixen les normes d'autorització, inscripció i funcionament, es regulen activitats de producció i comercialització de material vegetal i es crea el Catàleg de varietats locals d'interès agrari de Catalunya. Al Catàleg s'hi identifiquen les varietats que tenen interès per ser conservades i es recopila informació de les varietats locals d'interès agrari.

Donada la casuística de conservació que hi ha al nostre territori, el 2015 el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació va posar en funcionament un banc de llavors en el qual es conserven les llavors presentades per entitats, particulars o recollides pel mateix Departament. En vista de l'experiència adquirida, es considera convenient constituir aquest banc integrat en l'estructura del departament.

El Banc de Llavors fa una conservació *ex situ*, és a dir, fora del seu àmbit, en condicions de congelació, de manera que es garanteix la preservació de les varietats locals catalanes a llarg termini, amb l'objectiu de conservar en bones condicions llavors de totes les varietats inscrites en el Catàleg de varietats locals i llavors, encara no caracteritzades, que pugui lliurar qualsevol ciutadà al Banc per conservar-les.

7. Decret 65/2020, de 30 de juny, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 18/2015, de 29 de juliol, de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries

L'article 116.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya preveu que correspon a la Generalitat, respectant el que estableixi l'Estat en exercici de les competències que li atribueix l'article 149.1.13 i 16 de la Constitució espanyola, la competència exclusiva per a la regulació i el desenvolupament de l'agricultura, la ramaderia i el sector agroalimentari. La Llei 18/2015, de 29 de juliol, de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries, estableix el marc normatiu que permet el reconeixement d'aquestes organitzacions en l'àmbit de Catalunya, i que puguin acordar i obtenir les extensions de normes adequades a les condicions i necessitats particulars del sector corresponent i que contribueixin directament al desenvolupament general del sector agroalimentari.

Aquest decret es dicta, doncs, d'acord amb el que preveu la disposició final tercera de la Llei 18/2015, de 29 de juliol, de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries; i d'acord també a l'atribució de la potestat reglamentària prevista en l'article 68 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i en l'article 39 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern.

Es va publicar al DOGC número 8167 de 2 de juliol de 2020 i va entrar en vigor el 22 de juliol de 2020.

Aquesta Llei s'ha adaptat a les característiques, les necessitats i les particularitats del sector agroalimentari català, respectant les normes reguladores de la competència i d'acord amb els objectius de l'article 39 del Tractat de funcionament de la Unió Europea i de la resta de la normativa europea en aquesta matèria, especialment el Reglament (UE) 1308/2013 del Parlament europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea l'organització

comuna de mercats dels productes agraris i es deroguen els reglaments (CEE) 922/72, (CEE) 234/79, (CE) 1037/2001 i (CE) 12 34/2007.

La publicació de la Llei 18/2015 en fa necessari el desplegament reglamentari, tal com estableix la disposició final tercera. El contingut d'aquest decret s'ha elaborat atenint-se als principis de bona regulació que estableix l'article 62 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. En aquest sentit, pel que fa a el principi de transparència, s'han seguit els tràmits de participació que han fet que l'elaboració de la norma hagi estat accessible a la ciutadania i, en relació amb el principi d'eficiència, es compleix aquest principi, en la mesura que no s'imposen càrregues administratives innecessàries.

Sent, per tant, el reglament la norma necessària per complementar la regulació legal de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries, aquest reglament, en les opcions de regulació possibles, estableix el procediment de reconeixement de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries, així com el procediment per aprovar les seves extensions de normes. A més, la regulació que conté proporciona seguretat jurídica als destinataris i compleix els principis d'eficiència i proporcionalitat.

Amb la publicació d'aquest reglament, es vol donar un nou impuls als mitjans de vertebració de les interprofessionals privades del sector agroalimentari català, per permetre l'organització, la cohesió i la col·laboració amb relació als objectius de modernització, desenvolupament, competitivitat i internacionalització. El fet de disposar d'organitzacions interprofessionals agroalimentàries a Catalunya és un factor coadjuvant perquè el sector privat agroalimentari pugui adoptar mesures que consolidin aquest model propi, tant en el sector primari, com en el transformador i en la comercialització dels productes. Per tant, cal comptar amb estructures associatives potents i vertebrades que tinguin capacitat suficient per tirar endavant iniciatives que generin valor afegit als productes agroalimentaris.

Aquest reglament té en compte que, d'acord amb el preàmbul de la Llei 18/2015, cal garantir que els operadors i les seves entitats associatives representatives que s'integren en les organitzacions interprofessionals, són els que realment fan l'esforç i la inversió econòmica en la cadena agroalimentària, i assumeixen, per tant, els riscos econòmics de les decisions que prenen.

Pel que fa a el contingut, aquest decret consta de 15 articles, estructurats en 6 capítols: el capítol I, "Disposicions generals", incorpora l'objecte del decret; el capítol II, "Reconeixement de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries", estableix el grau d'implantació que han de tenir les organitzacions interprofessionals, els requisits dels estatuts, el grau de representativitat de les entitats membres, el procediment de reconeixement, la resolució de concessió i la retirada del reconeixement; el capítol III, "Extensió de normes", determina el procediment per a l'extensió de normes i la seva aprovació; el capítol IV, "Control i seguiment de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries", estableix la informació que l'organització interprofessional ha de tenir actualitzada, i els controls que el departament competent en matèria agroalimentària pot dur a terme; el capítol V, "Procediment sancionador", fixa el règim sancionador i quins en són els òrgans competents, i el capítol VI, "Registre de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries de Catalunya", regula aquest registre, les condicions d'inscripció i les comunicacions objecte del registre.

8. Iniciatives legislatives, projectes de llei, proposicions de llei i proposicions d'iniciativa legislativa popular, actualment en tràmit al Parlament de Catalunya

En un context de normalitat legislativa seria esperable trobar, en l'àmbit parlamentari, iniciatives ambientals que podrien arribar a concloure en llei de Parlament, ja sigui per mitjà de textos presentats pel Govern (projectes de llei), pels grups parlamentaris i membres de Parlament (proposicions de llei) o pels ciutadans (proposicions d'iniciativa legislativa popular), i també la iniciativa

legislativa de Parlament a les Corts Generals (propostes de proposicions de llei al Congrés de Diputats).

No obstant això, entenem que per la situació de pandèmia sanitària i crisi econòmica, en l'àmbit parlamentari i amb relació a la normativa ambiental catalana, no trobem cap disposició que hagi iniciat el tràmit en aquest període.

9. Turisme sostenible: Catalunya aprova el Decret 75/2020, de 4 d'agost, de turisme de Catalunya

El dret del turisme és el conjunt de normes que estan relacionades directament amb el turisme. És a dir, el conjunt de les normes que regulen l'ordenació i la promoció del turisme, entès com el conjunt dels recursos, subjectes i activitats que integren el sector turístic (article 1, Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya).

La competència exclusiva en matèria de turisme, d'acord amb la distribució de competències que recull l'article 148.1 de la Constitució espanyola de 1978, la tenen les comunitats autònomes. Això significa que les comunitats autònomes tenen una competència general que inclou funcions de caràcter normatiu, de planificació, de foment, de policia i de creació i gestió del sector turístic.

Amb l'aprovació d'aquest nou decret, publicat al DOGC número 8195 de 6 d'agost de 2020, com després es veurà, es regulen nous productes turístics, se'n defineixen les modalitats, s'actualitzen els requisits de classificació i les característiques dels allotjaments turístics. El nou decret simplifica, actualitza i integra en un sol cos normatiu les diferents normatives. D'aquesta manera s'aporta claredat, coherència i més seguretat jurídica.

El decret s'estructura en llibres, títols, capítols i seccions; el completen sis disposicions addicionals, quatre de transitòries, una de derogatòria i dues de finals, juntament amb set annexos referents als requisits turístics i de serveis

mínims per classificar els allotjaments turístics d'acord amb les diverses tipologies sota l'empара de la nova regulació.

El llibre primer comprèn la regulació de tipus general i s'estructura en tres títols. Les disposicions preliminars del títol I versen sobre l'objecte i l'àmbit d'aplicació del nou reglament. El títol II tracta de l'habilitació de les empreses turístiques d'allotjament i el control del compliment dels requisits establerts per la normativa turística. El títol III regula el Registre de turisme de Catalunya.

El capítol III recull la reglamentació de cada tipologia d'establiment concreta a través de la seva secció pertinent. La secció III (allotjaments a l'aire lliure) gira al voltant dels establiments de càmping i la nova regulació de les àrees d'acollida d'autocaravanes, infraestructures imprescindibles des d'un punt de vista de qualitat turística de la destinació, diversificació i orientació a la demanda. La secció IV regula els establiments de turisme rural i augmenta la seva capacitat màxima fins a un total de 20 places, per equiparar-la a la dels allotjaments turístics que preveu l'annex II de la Llei 16/2015, de 21 de juliol, que no requereixen la verificació de les condicions de prevenció i seguretat en matèria d'incendis prèviament a la seva posada en funcionament. També s'obre la possibilitat que a la finca on es trobi situat un establiment de turisme rural s'hi puguin dur a terme altres activitats de prestació de serveis.

El títol II tracta la regulació dels habitatges d'ús turístic: la seva capacitat màxima no pot excedir de 15 places per compatibilitzar l'activitat d'allotjament turístic amb la convivència veïnal, el dret al descans i la prestació d'un servei de qualitat. S'han eliminat referències al compliment d'altres normatives. Pel que fa al sistema d'intervenció, igual que la resta d'allotjaments, es remet a les normes amb rang de llei que ja el defineixen.

En els habitatges d'ús turístic, a més, cal tenir en compte que la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, ha

incorporat a la Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme, una disposició addicional, la desena, sobre el règim especial del municipi de Barcelona, que preveu la possibilitat que l'Ajuntament de Barcelona estableixi, mitjançant ordenança i per a noves habilitacions, requisits particulars a les activitats d'allotjament turístic en habitatges d'ús turístic i en llars compartides, així com limitacions temporals i períodes màxims de vigència.

El títol III preveu una nova figura sota l'epígraf d'allotjaments singulars: es preveu la possibilitat que els ajuntaments puguin regular allotjaments ubicats en infraestructures diferents de les que es determinen en el precepte i que no encaixen amb cap modalitat concreta d'allotjament turístic. Aquestes instal·lacions constitueixen avui dia una oferta legítima, i fins i tot oportuna, d'allotjament sota criteris d'orientació a la demanda, i no cal esperar que la normativa sectorial turística la identifiqui i la reguli de forma explícita. Aquesta circumstància, el remolc o llast que l'ordenació suposa de vegades a la mateixa innovació de productes turístics, resta competitivitat a l'emprenedoria i denota un cert anquilosament en l'adequació de la realitat legal i jurídica a la sociològica turística. A tall d'exemple, poden emparar-se en aquesta tipologia figures com les cabanes als arbres o de pastors, les barraques com les del delta de l'Ebre, les coves..., entre d'altres. Els ajuntaments poden habilitar allotjaments singulars al seu terme municipal sempre que en defineixin i delimitin l'activitat, atenint-se a les condicions mínimes establertes per aquesta normativa, així com al conjunt de normatives sectorials no turístiques que li siguin aplicables (seguretat, salubritat, medi ambient, entre d'altres).

El fenomen del lloguer temporal d'habitacions en habitatges com a servei turístic de què aquest decret tracta, com no pot ser d'altra manera des d'una òptima estrictament turística, obre la porta a l'aprofitament d'una oferta ja existent d'espais alternatius als allotjaments tradicionals. Ara bé, el fenomen de l'allotjament turístic en habitatges té moltes i diverses implicacions de gran transcendència, i els interessos que hi conflueixen són, en conseqüència, diversos i interactuen entre si. Les repercussions sobre l'urbanisme, la fiscalitat,

el règim de la propietat horitzontal o la convivència ciutadana que envolten aquesta activitat no poden ser resoltes per la normativa turística. Un cop feta possible i definida aquesta figura d'allotjament, queda en mans de les administracions amb competències sobre aquestes matèries modular i prevenir, des de la seva òptica i competències, els efectes que se'n puguin derivar.

Des del vessant territorial, Catalunya, com a destinació turística, és un territori divers amb grans ciutats metropolitanes i també amb altres realitats de petits i mitjans municipis, tots amb interessos econòmics, socials i de destinació, on concorren circumstàncies territorials diverses. Amb la finalitat d'atendre la diversitat territorial del nostre país, i tenint present que el règim d'intervenció que preveu l'esmentada Llei 16/2015, del 21 de juliol, per a l'activitat d'allotjament en habitatges és el de la declaració responsable i, per tant, implica que amb caràcter immediat s'inicia l'activitat, cal establir un termini raonable —que es concreta en un any— que permeti als ens locals assumir aquesta tipologia d'allotjament turístic al seu municipi de forma programada.

El llibre quart incorpora el conjunt de disposicions normatives vigents de caràcter reglamentari que incideixen en el que el Pla Estratègic de Turisme de Catalunya defineix com a model de governança, sota els criteris i principis de coresponsabilitat publicoprivada. Així, els tres títols determinen la regulació de la Taula del Turisme (títol I), de la Comissió Interdepartamental de Turisme (títol II) i del Fons per al Foment del Turisme (títol III).

El llibre cinquè integra la reglamentació del sistema català de qualitat turística en l'abast i termes actuals, incloent la normativa vigent que en aquest àmbit de la política turística regeix a Catalunya des de l'entrada en vigor de l'Ordre EMO/418/2012, de 5 de desembre, d'estructuració del sistema català de qualitat turística. La redacció introdueix nous criteris de gratuïtat dels processos de auditoria i reconeixement de distintius de qualitat turística i de millora de l'encaix de l'adhesió d'establiments i activitats turístiques a la política de promoció

turística executada per l'Agència Catalana de Turisme en el marc de les seves funcions i del desplegament del Pla de Màrqueting Turístic de Catalunya.

L'últim llibre, el sisè, estableix els principis, criteris i regles de l'activitat de disciplina administrativa turística. El títol I en regula les disposicions generals. El títol II en regula la inspecció turística: delimitació de l'activitat inspectora, deures de les persones inspeccionades, obstrucció a l'actuació inspectora, i les actes i informes d'inspecció. El títol III conté els òrgans competents en l'Administració de la Generalitat i la competència sancionadora en matèria turística dels municipis, d'acord amb la Llei de turisme i la normativa de règim local, i equipara la capacitat sancionadora de les dues administracions turístiques amb competències en la matèria (Generalitat i ajuntaments). El títol IV regula els procediments de restauració de la legalitat en matèria turística, estructurant els processos de disciplina administrativa turística en dos troncs principals: el procediment sancionador i el procediment de restabliment de la legalitat turística. El títol V, i últim, fa referència a l'execució dels actes i resolucions des del punt de vista turístic.

Finalment, el decret conté annexos relacionats amb els requisits turístics i de servei de cada tipologia d'establiment d'allotjament turístic incorporat, i els requisits de les oficines de turisme que s'adscriuïn voluntàriament a la xarxa, per dotar aquests establiments i activitats dels estàndards de flexibilitat i durabilitat necessaris.

També estableix que els establiments turístics no requereixen cap habilitació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

10 . Altres normes i actuacions d'interès en matèria ambiental

10.1. La Generalitat tat Catalana aprova el Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge de l'Alta Garrotxa

La Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, té com a objectiu protegir, conservar, gestionar i, si escau, restaurar i millorar la diversitat genètica, la riquesa i la productivitat dels espais naturals de Catalunya, i al mateix temps determina que la consecució d'aquests objectius ha de ser compatible amb el desenvolupament i la utilització dels recursos naturals i ambientals, en el marc de la protecció del medi i de l'ordenació racional i equilibrada del territori.

La concreció d'aquests objectius en els espais naturals es porta a terme mitjançant la formulació dels plans de protecció del medi natural i del paisatge que tenen com a objectiu protegir, ordenar i gestionar els espais naturals. Aquests plans es configuren en instruments d'ordenació i de gestió dels diversos espais naturals protegits de Catalunya i, pel que fa a l'ordenació dels usos del sòl, tenen la naturalesa jurídica pròpia dels plans directores urbanístics.

Els articles 5 *bis*, 5 *ter* i 5 *quater* de la Llei 12/1985 determinen, respectivament, els òrgans de la Generalitat competents per formular i aprovar els plans de protecció del medi natural i del paisatge; el procediment per tramitar aquests plans, i els documents que els integren. D'acord amb les previsions d'aquests preceptes, i concretament amb l'article 5 *bis* esmentat, la formulació i l'aprovació inicial i provisional del Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge de l'Alta Garrotxa correspon al departament competent en matèria de medi natural i biodiversitat, i la seva aprovació definitiva, al Govern de la Generalitat de Catalunya.

La Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural va elaborar el projecte de Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge de l'Alta Garrotxa (en endavant, Pla de l'Alta Garrotxa). El projecte del Pla de l'Alta Garrotxa delimita l'espai de protecció i conté la documentació següent: a) La memòria, que inclou els objectius de protecció de l'espai natural i del mateix pla, la diagnosi de l'espai amb relació a aquests objectius, les referències o fonts d'informació utilitzades per a la definició dels objectius i l'elaboració de la diagnosi, i la definició i la justificació de l'ordenació establerta; b) Els plànols d'ordenació; c) Les normes; d) Les directrius d'ordenació i de gestió i programa d'actuacions.

El projecte de Pla, amb la documentació descrita, va ser sotmès a avaluació ambiental estratègica. La Resolució TES/1851/2018, de 25 de juliol, emet l'informe ambiental estratègic del Pla de l'Alta Garrotxa. El director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural, en exercici de la delegació feta pel conseller de Territori i Sostenibilitat per la Resolució TES/335/2019, de 13 de febrer, va aprovar inicialment el Pla de l'Alta Garrotxa mitjançant la Resolució TES/512/2019, d'1 de març. La resolució d'aprovació inicial va acordar sotmetre el Pla de l'Alta Garrotxa a informació pública per al termini de tres mesos, i fer, simultàniament al tràmit d'informació pública, el tràmit d'audiència als ens locals compresos en l'àmbit territorial del Pla, a les organitzacions professionals agràries més representatives i a les associacions i agrupacions sense ànim de lucre de propietaris forestals i agraris més representatives de la zona d'interès, i també sol·licitar un informe als departaments i organismes afectats pel que fa a llurs competències sectorials.

El 27 de maig de 2019, a proposta del Servei de Planificació de l'Entorn Natural, i a fi que les diverses persones físiques i jurídiques disposessin de més temps per poder estudiar el Pla i fer les al·legacions que consideressin necessàries, la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural va resoldre ampliar el termini d'informació pública fins al 30 de setembre de 2019. El director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural, en exercici de la competència que li delega l'article 9.3 de la Resolució TES/335 /2019, de 13 de febrer, va acordar, el 18 de novembre de 2020, l'aprovació provisional del Pla.

Un cop aprovat provisionalment, el projecte de Pla de l'Alta Garrotxa ha estat objecte de sol·licitud d'informe al Consell de Protecció de la Natura, al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, sobre els aspectes que afectin les seves competències, i les unitats del Departament de Territori i Sostenibilitat sobre els aspectes territorials i urbanístics.

Finalment el Pla va ser aprovat definitivament per mitjà de l'Acord GOV/15/2021, de 9 de febrer, publicat al DOGC número 8339 d'11 de febrer de 2021, i va entrar en vigor el 12 febrer 2021.

10.2. Catalunya aprova el Pacte Nacional per una Mobilitat Segura i Sostenible per al període 2021-2030 (Acord GOV/3/2021, de 19 de gener)

En data 9 de juliol de 2019 es va aprovar l'Acord de Govern per impulsar l'elaboració del Pacte Nacional per a una Mobilitat Segura i Sostenible (PNMSS), per part dels departaments d'Interior i de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

En l'elaboració del PNMSS s'ha seguit un procés participatiu, en el si de la Taula d'Entitats del Sector de la Seguretat Viària i la Mobilitat Sostenible, amb la constitució de diferents grups de treball, així com un procés per aportar propostes. Aquest procés participatiu ha posat de manifest la necessitat de col·laboració transversal entre agents públics, privats i socials per formular el Pacte amb la creació d'un espai de diàleg entre Administració i representants de la societat civil.

El PNMSS pretén donar resposta als nous reptes en la mobilitat que s'estan generant facilitant la convivència i la seguretat entre els usuaris dels diversos modes de transport que conflueixen en un mateix espai públic; potenciant una mobilitat segura, sostenible i respectuosa amb el medi ambient i la salut, i impulsant els modes de transport no motoritzats, la mobilitat activa i la promoció del transport públic.

Igualment, promou el desenvolupament i la implantació de les noves tecnologies aplicades a la indústria de l'automoció, a les infraestructures viàries i als sistemes d'informació i de gestió del trànsit. A més, lidera la transició cap a una mobilitat cada vegada més connectada i autònoma.

El Pacte es desplega en sis eixos estratègics, que plantegen per àmbits les principals respostes als reptes i oportunitats de futur per assolir un nou escenari de mobilitat segura i sostenible.

Els sis eixos establerts són els següents:

- Eix 1. Repensar l'espai públic cap a una mobilitat més sostenible i segura.

- Eix 2. Adaptar les polítiques de seguretat viària a les noves característiques de l'accidentalitat.
- Eix 3. Crear una estratègia sensibilitzadora i educativa per involucrar tota la societat.
- Eix 4. Crear un espai de cooperació estratègica entre els diversos sectors implicats en la mobilitat intel·ligent.
- Eix 5. Establir els objectius estratègics per a les infraestructures respecte als nous sistemes de mobilitat.
- Eix 6. Desplegar l'estructura necessària per gestionar el canvi.

El document final es va presentar a la Comissió Interdepartamental per a la Millora de la Seguretat Viària (CIMSV) i a la Taula d'Entitats del Sector de la Seguretat Viària i la Mobilitat Sostenible. En aquest sentit, tant la Comissió Interdepartamental, en data 27 d'octubre de 2020, com la Taula d'Entitats, en data 3 de novembre de 2020, han emès informes favorables.

Atès que es tracta d'un document per al proper decenni, el Pacte Nacional per a una Mobilitat Segura i Sostenible té com a visió i objectiu definir l'estratègia de les polítiques de seguretat viària i mobilitat sostenible que s'ha de seguir per al període 2021-2030, les accions del qual s'han de concretar en els plans de seguretat viària successius, i transversalment en altres document de planificació en l'àmbit de la mobilitat segura i sostenible, per la qual cosa el text consensuat se sotmet a l'aprovació del Govern.

Es va aprovar per mitjà de l'Acord GOV/3/2021, de 19 de gener, pel qual s'aprova el Pacte Nacional per a una Mobilitat Segura i Sostenible 2021-2030, i es va publicar al DOGC número 8322 de 21 de gener de 2021.

10.3. Ajuts i subvencions en matèria ambiental

Pel que fa a subvencions, cal subratllar que la convocatòria de subvencions en des del punt de vista ambiental ha disminuït, de manera que són prioritàries i nombroses les convocatòries de plans de reactivació socioeconòmica com a conseqüència de la pandèmia de COVID-19 dirigides tant a entitats públiques com a particulars.